

Geografia, Klasa 7

DZIAŁ	ZAKRES TREŚCI PROGRAMOWYCH	OSIĄGNIĘCIA UCZNIA
Środowisko przyrodnicze Polski na tle Europy	• położenie geograficzne Polski; • wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń na rzeźbę Europy i Polski; • przejściowość klimatu Polski; • Morze Bałtyckie; • główne rzeki Polski i ich systemy na tle rzek Europy oraz ich systemów; • główne typy gleb w Polsce; • lasy w Polsce; • dziedzictwo przyrodnicze Polski; • surowce mineralne Polski	• określa położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski, wskazuje na mapie przebieg jej granic (w tym morskich wód wewnętrznych); • odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy; • na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wskazuje skrajne punkty Polski i Europy oraz wyjaśnia konsekwencje rozciągłości południkowej i równoleżnikowej ich obszarów; • podaje nazwy województw i ich stolic oraz wskazuje je na mapie; • przedstawia wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski; • prezentuje główne czynniki kształtujące klimat Polski; • charakteryzuje elementy klimatu Polski oraz długość okresu wegetacyjnego; • wyjaśnia wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę; • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Morza Bałtyckiego oraz przyczyny degradacji jego wód; • opisuje walory przyrodnicze Wisły i Odry, charakteryzuje systemy rzeczne obu tych rzek oraz porównuje je z wybranymi systemami rzeczными w Europie; • wyróżnia najważniejsze cechy gleby brunatnej, biellicowej,

		czarnoziemiu, mady i rędziny, wskazuje ich rozmieszczenie na mapie Polski oraz ocenia przydatność rolniczą; • rozróżnia rodzaje lasów w Polsce (na podstawie filmu, ilustracji lub w terenie) oraz wyjaśnia zróżnicowanie przestrzenne wskaźnika lesistości Polski; • wymienia formy ochrony przyrody w Polsce, wskazuje na mapie parki narodowe oraz podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody występujących na obszarze własnego regionu; • podaje argumenty za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego; • wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych surowców mineralnych Polski oraz omawia ich znaczenie gospodarcze; • przyjmuje postawę współodpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego Polski
Spółeczeństwo Polski na tle Europy	• rozmieszczenie ludności, struktura demograficzna Polski (wiekowa, narodowościowa, wyznaniowa, wykształcenia, zatrudnienia); • migracje Polaków na tle współczesnych ruchów migracyjnych w	• wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Polski na podstawie map tematycznych; • analizuje zmiany liczby ludności Polski i Europy po 1945 r. na podstawie danych statystycznych; • charakteryzuje struktury płci i wieku ludności Polski na podstawie piramidy płci i wieku; • porównuje zmiany w przyroście naturalnym i rzeczywistym ludności w Polsce i wybranych krajach Europy; • formułuje hipotezy dotyczące przyczyn i skutków migracji zagranicznych w Polsce; • porównuje i wyjaśnia zróżnicowanie narodowościowe, etniczne i

	Europie; • zróżnicowanie polskich miast.	wyznaniowe ludności Polski i wybranych państw europejskich
Gospodarka Polski na tle Europy	• sektory gospodarki Polski; • rolnictwo Polski; • zmiany struktury przemysłu Polski; • zróżnicowanie usług i ich rola w rozwoju gospodarki; • rozwój komunikacji; • gospodarka morską; • atrakcyjność turystyczna Polski	• opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce; • przedstawia przestrzenne zróżnicowanie głównych upraw i chowu zwierząt w Polsce oraz ich znaczenie gospodarcze; • wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski; • podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce oraz ocenia znaczenie transportu i łączności dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego naszego kraju; • ocenia możliwości rozwoju gospodarki morskiej w Polsce; • charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski oraz wybrane obiekty z Listy Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości położone w Polsce, dokonując refleksji nad ich wartością; • podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej; • jest świadomy tego, że może mieć w przyszłości wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy i kulturowy Polski.
Relacje między elementami środowiska przyrodniczego	• powodzie i ochrona przeciwpowodziowa; • warunki rozwoju gospodarki energetycznej; • rozwój dużych miast a	• analizuje i porównuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej oraz określa wpływ zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na występowanie i skutki powodzi na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski; • analizuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające

go	zmiany w strefach podmiejskich; • wpływ migracji na strukturę demograficzną wsi; • zmiany polityczne i gospodarcze a struktura zatrudnienia; • wpływ sieci transportowej na lokalizację przedsiębiorstw i rozwój działalności gospodarczej; • wpływ walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego na rozwój turystyki	lub ograniczające produkcję energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego; • identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami w strefach podmiejskich w zakresie użytkowania i zagospodarowania terenu, stylu zabudowy oraz struktury ludności na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa; • wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego • wykazuje wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1989 r. na zmiany struktury zatrudnienia na przykładzie konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej; • identyfikuje związki między przebiegiem autostrad i dróg ekspresowych a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logi-stycznych i handlowych w obszarze metropolitalnym Wrocławia oraz między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta; • określa wpływ walorów przyrodniczych Pobrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach.
Własny region i „mała ojczyzna”	• źródła informacji o regionie; • badanie własnego regionu; • dominujące cechy	• wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski; • charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych; • rozpoznaje skały występujące we własnym regionie;

	środowiska przyrodniczego, struktury demograficznej oraz gospodarki regionu; • walory turystyczne regionu; • formy współpracy regionalnej, w tym współpracy międzynarodowej; • terytorialna tożsamość człowieka; • obszar, środowisko geograficzne i atrakcyjność „małej ojczyzny”	• prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności i gospodarki regionu na podstawie wyszukanych danych statystycznych i map tematycznych; • przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, filmu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory regionu; • projektuje trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie na podstawie wyszukanych źródeł informacji oraz w miarę możliwości przeprowadza ją w terenie; • wykazuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu; • dyskutuje na temat form współpracy między własnym regionem a partnerskimi regionami zagranicznymi; • określa obszar utożsamiany z własną „małą ojczyzną” jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym (np. gmina – miasto, wieś, dzielnica dużego miasta lub układ lokalny o nieokreślonych granicach administracyjnych); • rozpoznaje w terenie główne obiekty charakterystyczne i decydujące o atrakcyjności „małej ojczyzny”; • przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, filmu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność „małej ojczyzny” jako miejsca zamieszkania i działalności gospodarczej na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach; projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych, działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia
--	--	--

		lokalnej społeczności; • identyfikuje się z „małą ojczyzną” i czuje się współodpowiedzialny za kształtowanie ładu przestrzennego i jej rozwój
--	--	--